48ste jaar. — Nr 90. Zaterdag 27 Juli 1901.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, Nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 27e JULI 1901.

VAN ALLES WAT.

De persoonlijke dienstplicht is voor goed van de baan geschoven.

't Was te voorzien ; een ministerie dat de uiting is eener katholieke parlementaire meerderheid, een ministerie, waarin het Vlaamsche element de overhand heeft, kon zich niet leenen tot de misbruiken van het militarism.

Den achtbare minister-voorzitter, M. de Smet de Naeyer, moet men dit recht laten weervaren, dat hij, zich leenend tot de instelling eener gemengde commissie om de militaire hervorming te bestudeeren, van in 't begin verklaard heeft dat, welke ook de besluitselen van die commissie zouden zijn, hij op voorhand als gedragslijn had aangenomen, zich niet van de rechterzij af te scheiden.

Meestal de collegas van den minister-voorzitter tegen den persoonlijken dienstplicht zijnde, heeft hij bij hen een krachtigen steun gevonden om in de raadplegingen des konings de besluitselen te doen aannemen, die vrijdag zijn meegedeeld aan de parlementaire rechterzij.

Het uitwerksel dat deze mededeeling in de vergadering der rechterzij heeft gehad, vindt nu weerklank in het land : voldoening en goedkeuring bij den eenen ; ontevredenheid en spijt bij den anderen.

Wat wilt gij ? Men kan niet wel doen aan iedereen. Het gouvernement heeft voldoening gegeven aan de groote meerderheid des lands en door het feit zelf heeft het de afkeuring der minderheid opgeloopen, die hare denkbeelden had willen opdringen.

En de eerste groep ontevreden is de groep der militaristen, waarvan de officieren, die zich hebben onderscheiden in hunnen veldtocht ten gunste van den persoonlijken dienstplicht, natuurlijk op den eersten rang staan.

Bij hen gaat de ontevredenheid gepaard met eene teleurstelling, want tot op het laatste oogenblik hebben zij geloofd aan de neerlegging van een wetsontwerp, dat het princiep van den persoonlijken dienstplicht zou invoeren.

Wat hen in hunne verbeelding nog had versterkt, waren de woorden des konings welke hun misschien verkeerd waren over gebracht en wier zin zij zeker niet juist hadden begrepen.

Zich tot generaals wendend, die hem kwamen bedanken voor hunne promotie, had Z. M. gezegd :

« De toestand van den minister van oorlog gaat moeilijk worden. Hij zal aan de Kamer voorstellen doen, betrekkelijk de inrichting des legers. Ik hoop, heeren, dat gij hem zult ondersteunen en *dat die voorstellen door niemand in het leger zullen bestreden worden.* »

De militaristen hebben hieruit de overtuiging geput, dat de koning hun voorstellen aankondigde, overeenkomstig hunnen zin.

Welnu, het tegendeel was juist het geval. Indien de verwachte voorstellen van aard waren om hen te bevallen, waarom zou hij hun hebben aanbevolen ze niet te bestrijden?

Het is duidelijk dat het doel des konings, bij die kleine toespraak, was een oproep te doen tot den geest der tucht en tot het gevoel van plicht, die zich vooral aan de militairen opdringt.

Hij liet hun verstaan dat, zoo de regeering zich niet kon leenen tot de verwezenlijking hunner verlangens, zij niettemin gehouden waren, zich te onderwerpen, evenals de minister van oorlog zelf, aan den wil der natie.

De koning zegde de waarheid, maar zijne aanhoorders schijnen hem niet begrepen te hebben.

In militaire kringen, zal men generaal Cousebant d'Alkemade afkeuren en hem ten grief rekenen, niet onmiddelijk zijne portefeuille te hebben neergelegd.

't Schijnt dan ook dat zijne eerste beweging is geweest om het kabinet te verlaten, ingevolge den ministerraad waar men de voorstellen bepaalde, die aan de Kamer zouden voorgesteld worden.

De aandrang des konings was zelfs noodig om hem de portefeuille te doen behouden.

* * *

De ontevredenheid der militaristen is te begrijpen : niet alleen bekomen zij den persoonlijken dienstplicht niet, maar zij zijn er verder af dan ooit.

Het land heeft duidelijk zijn wil doen kennen ; het zal zich niet meer tevreden houden met het statu-quo, het heeft zijne richting genomen naar het vrijwilligersschap en in dien zin zal het voortaan handelen.

Maar er is eene tweede reeks ontevreden, en deze gaat vooral uit van politieke beweegredenen. Ontevreden zijn de liberalen en de socialisten.

De eene en de andere brandden van verlangen het kabinet een voorstel te zien neerleggen, in den zin van den persoonlijken dienstplicht.

Zij zagen de rechterzij reeds verdeeld en het ministerie omgeworpen.

En zeggen, dat die hoop nu vervlogen is als een droom !

In plaats van met de rechterzij ruzie te maken, heeft het ministerie de banden, die het aan zijne partij verbinden, nauwer toegehaald ; het heeft van zijnen weg den steen gewenteld, waarover het dreigde te vallen ; sterk door het vertrouwen des lands, mag het weer met kalmte de toekomst te gemoet zien.

Welke tegenslag voor de liberalen, de radikalen, de socialisten, vooral diegenen, die volgens het woord van een hunner, een verbond zouden sluiten met den duivel, ten einde het katholiek gouvernement te kunnen omwerpen.

Thans was het met den militaristischen duivel, dat zij een verbond gesloten hadden. Zij zien nu dat het tot niets heeft gediend.

* * *

De betaling der ouderdomspensioenen, toegestaan krachtens artikel 9 der wet van 10 Mei 1900 — 65 fr. 's jaars, aan de in nood zijnde ouderlingen van 65 jaren en daarenboven — zal tweemaal 's jaars plaats hebben, bij het begin van ieder half jaar.

De overhandiging der kwijtbrieven ten huize zal gedaan worden door de brievendragers op hunne ronde aan de belanghebbenden zelven, of bij hunne afwezigheid aan een volwassen persoon des huisgezins.

De kwijtbrieven zullen verplichtend ter betaling worden aangeboden op het bureel in den kwijtbrief aangeduid. De belanghebbenden of hunne gevolmachtigden zullen voorafgaandelijk hun handteeken moeten doen wettigen door den burgemeester.

Indien de belanghebbende, uit hoofde van ziekte of gebrekkelijkheid, zijne toekenning op het bureel niet kan gaan ontvangen, zal de betaling ten zijnen huize gedaan worden, zonder afhouding, op de aanvraag welke hij daarvan zal doen bij middel van het tweede scheurblad der kwittancie.

De kwittanciën zullen slechts geldig zijn gedurende vijftien dagen, te rekenen van den dag der overhandiging aan de belanghebbenden.

Zaterdag zijn de mandaten van Brussel, houdende het bedrag van het eerste half jaar pensioen, afgeleverd.

Antwerpen en Gent zullen deze week afleveren ; de andere plaatsen zullen spoedig volgen.

Land- en Tuinbouw.

DORSCHEN PER AUTOMOBIEL. — Een pachter — men zegt niet waar — heeft het middel gevonden, om de automobiel aan den landbouw dienstbaar te maken.

Hij zet eene automobiel op eene hoogte, zoodanig dat de wielen in de ruimte draaien.

Met die wielen wordt bij middel van riemen een jachtwiel in beweging gebracht, dat langs eene transmissiestaaf een dorschtoestel doet werken.

Men ziet, ge moet het maar kennen, dan is het heel simpel.

Het blad, waaruit dit nieuwske overgenomen wordt, zegt niet, waar men het toestel kan zien werken, anders gingen wij zelfs eens zien.

SLAKKEN VANGEN MET RAMENAS. — Zoo wordt aangeraden in *The Gardener*. Een der correspondenten deelt mee, dat hij geregeld een paar schijfjes ramenas neerlegt in zijne warme kas. De slakken zoeken de ramenas op en van de kostbare planten blijven ze af. Dit eenvoudig middel geeft veel minder moeite dan de gebruikelijke salaad- of koolbladen en het werkt beter, volgens men zegt.

Provinciale Raad
van Limburg.

Zitting van vrijdag, 19e Juli 1901. (Vervolg).

De zitting wordt om 3 1/4 uren hernomen.

Op verslag van M. Indekeu, wordt eenen wensch geuit om eene Staatsbaan te zien maken van Peer naar Exel en Lommel.

M. Van Bockryk, namens de 3e commissie, stelt voor 200 fr. toelage te verleenen op aanvraag der Maatschappij tot bescherming der behoeftige weezen en verlatene kinderen van het kanton Bilsen. Aangenomen.

Namens de 1e commissie, stelt M. Van Willigen voor het verzoekschrift van den Nationalen Bond der gemeentebeambten te verwerpen.

M. Haeyen ontwikkelt zijn voorstel om den wensch te uiten dat de *grenzen* open zouden zijn voor mager zooals voor vet vee, gesloten voor vet zooals voor mager vee, dat het gouvernement eenen wachttijd stelle voor de dieren die in het land moeten komen, en dat na die wachttijd, wanneer er geene besmettelijke ziekte bestatigd is, het vee in het land vrij kunne rondgaan. Dit voorstel wordt aangenomen.

De aanvraag van toelage ten voordeele van het XVe Congres van Oudheidskunde en geschiedenis wordt gunstig onthaalt.

M. de Villenfagne, verslaggever der 1e commissie, stelt voor 200 fr. te verleenen. M. de Borman vraagt dat men 500 fr. verleene, dit laatste wordt toegestaan.

De aanvraag van M. Poets van Lommel, vragende betaling eener 3e premie voor eenen stier toegekend in 1897, wordt op verslag van M. Palmers, verslaggever, toegestaan.

Het voorstel der HH. Van Esser, Moors, Bijvoet en consoorten, luidende als volgt :

De ondergeteekenden verzoeken den provinciale Raad den wensch te uiten aan de provinciale Staten des Hertogdoms Limburg, opdat deze zoohaast mogelijk de pogingen aanwenden tot bekoming der verlenging van de tramlijn Maeseyck-Kessenich op het Hollandsch grondgebied in richting Roermond-Venloo volgens goeddunken der bevoegde overheid,

Wordt door den Raad aangenomen.

Het verzoekschrift der maatschappij « Het Leesgezelschap van Hasselt, » vragende dat de « Exposé de la situation administrative de la province du Limbourg » insgelijks in het vlaamsch zoude uitgegeven worden, wordt verworpen op verslag van M. de Menten, daar vroeger de « Exposé » in het vlaamsch werd uitgegeven en door niemand gelezen.

De Raad gaat vervolgens over tot de bespreking der begrooting.

M. de Villenfagne ondervraagt, bij die gelegenheid, de Bestendige Deputatie over de geldelijke tusschenkomst der provincie in de te maken tramlijn Coursel-Beeringen-Diest.

M. Siegers zegt dat de provincie niet hooger kan tusschenkomen omdat die verhooging niet ten voordeele der gemeenten zoude zijn, maar ten voordeele der provincie Brabant.

M. Portmans ondersteunt de gezegdens van M. Siegers en voegt er nog andere bewijsredenen bij.

De Raad herneemt de bespreking en de stemming der begrooting.

M. de Gouverneur verklaart den zittijd van 1901 gesloten en de vergadering gaat uiteen onder den roep van

Leve de Koning !

De Kamer.

Zittingen van donderdag 25e Juli.

Morgendzitting.

BEGROOTING VAN SPOORWEGEN, POSTERIJEN EN TELEGRAFEN.

De Kamer zet de bespreking voort over art. I der begrooting van spoorwegen.

De heer GIELEN. — Ik bemerk dat allen het eens zijn om de verdediging der kleine bedienden en werklieden van de spoorwegen op zich te nemen.

Ik vereenig mij met de vragen die in dien zin werden gedaan.

Toen de Grand-Central en de Liégeois-Limbourgeois werden genaast, heerschte er vreugde bij het personeel dier lijnen. Doch het werd in zijne verwachtingen bedrogen. Het loon van zekere ondergeschikte bedienden, zooals de remmers, viel van 130 en 150 frank tot 90 frank. Daardoor vervielen er in ellende. Ik zou namen kunnen aanhalen.

Men kan zich geene gedachte vormen over den erbarmelijken toestand waarin de huisjes der bareelwachters op de baan van den Luiksch-Limburgschen spoorweg verkeeren. Die huisjes zijn slechts 4 meter lang en 2 meter breed. Ik ken er een waar vijf bewoners als samengehoopt waren, en men verwachtte er de geboorte van een kind !

Al de statiën van den Luiksch-Limburgschen spoorweg zijn ontoereikend ! De omgevingen verkeeren in erbarmelijken toestand. Het wordt tijd dat het spoorwegbeheer, dat zooveel winst verwezenlijkt, zich met den minister van openbare werken versta om de noodige werken te verrichten.

De heer LIEBAERT, minister van spoorwegen, posterijen en telegrafen. — Wij verwezenlijken geene winsten. De zaak levert verlies op.

De heer GIELEN. — Wellicht thans. Doch dat is toevallig. Gij hebt groote winsten verwezenlijkt en zult er later nog hebben. Dus is het niet meer dan billijk dat gij de noodige werken verricht.

De buurtspoorweg van Luik naar Wihogne houdt in eene zakstraat stil. Hij zou moeten doorloopen tot Tongeren. Waarom weigert men ons die overal gevraagde verlenging ? Het bestuur vreest mededinging voor Staatsspoorweg. Die bewering houdt geen steek en dat zou ik op afdoende wijze aantoonen, ware mijn spreektijd niet om.

Namiddagzitting.

De bespreking over de begrooting van onderwijs wordt voortgezet.

M. Woeste wenscht te antwoorden aan de redenaars der oppositie.

Het vrij onderwijs werd hevig aangerand. Men heeft zelfs zinsneden uit de leerboeken onzer scholen aangehaald, het bewijs dat die scholen goed zijn.

De leerlingen, die uit onze scholen komen, blijven aan 's lands instellingen gehecht.

Wij begrijpen de vrijheid beter dan onze tegenstrevers. Wij zijn van oordeel dat burgerlijke zaken moeten opgelost worden door burgerlijke overheid en de geestelijke zaken door de Kerk.

Wij gelooven niet in het onzijdig onderwijs. Waarom wilt gij het ons dan opdringen ?

Sommige onzer zijn aanhangers van het verplichtend onderwijs, op voorwaarde dat er in elke gemeente eene vrije school weze door den staat ondersteund.

Maar daar wilt gij niet van hooren, want gij weigert zelfs toelagen aan de bestaande vrije scholen.

Zittingen van vrijdag 26e Juli.

MORGENDZITTING.

M. Crombez spreekt ten voordeele der werklieden van den spoorweg.

NAMIDDAGZITTING.

De Kamer zet de bespreking voort van het wetsontwerp op de onderwijzerspensioenen.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Tongeren. — HET CONGRES. — Zeer belangrijk en hoogst nuttig, belooft dit XVe Congres te zijn, hetwelk door de Federatie der Oudheidskunde en der Geschiedenis van België, onder het hooge beschermschap van Z. M. den Koning, gegeven wordt. Uit alle landen der wereld hebben geleerden zich doen inschrijven en zeer waarschijnlijk zullen de heeren de Smet de Naeyer, hoofd der Ministers, de Trooz, Minister van Binnenlandsche Zaken en Openbaar Onderwijs, en de Pitteurs-Hiegaerts, gouverneur der provincie, eere-voorzitters van het inrichtingscomiteit, het Congres met hunne hooge tegenwoordigheid komen vereeren.

Vijf dagen, 4e, 5e, 6e, 7e, 8e Augustus, zal het Congres duren. Groote concerten en andere feesten zullen ter eere der Congressisten gegeven worden. Het groot banket zal den eersten dag plaats hebben, ten half zes 's avonds.

Dien dag ook wordt de tentoonstelling van oudheden geopend, welke in de zalen van het Stadhuis zal opgericht zijn en van nu af zeer belangrijk belooft te zijn. De rijke en kostbare schat der Hoofdkerk, zal alsdan ook uitgestald worden.

Uitstapjes zullen gedaan worden te Tongeren, met het oog op de studie der oude romeinsche stad, hare omstreken en de romeinsche wegen.

De dinsdag is gansch gewijd aan een uitstap langs Glons naar Canne, bezoek der groeven. Vandaar naar Maestricht, alwaar de Congressisten ten Stadhuize zullen ontvangen worden. Bezoek der kerken, bibliotheken, bruggen, oud Stadhuis enz., enz.

CONCORDIA. — Verleden zondag hadden wij de gelegenheid eenen prijskamp te volgen, welke onze bloeiende en bekende SCHUTTERIJ, op het *Brusselsch-blazoen* onder zijne leden uitgeschreven had.

Zelden waren onze helden van den pijl zoo talrijk vereenigd : geen boog die ontbrak. Het ging er dan ook druk en wedijverig toe en op het laatst werden de volgende uitslagen bekend gemaakt :

ROZEPRIJS		M. Jos. Vreyen.
BOOG GETAL	1e prijs	M. L. Bremans,
	2e »	M. G. Buntings,
	3e »	M. Jean Arckens.
LAAG GETAL	1e prijs	M. M. Dupont,
	2e »	M. Fr. Renwart,
	3e »	M. Gér. Dessers.

Onze St-Sebastiaans-Gilde mag fier zijn over zulke schoone uitslagen. Zij zullen haren goeden naam nog vergrooten en steeds meer en meer tot haren bloei bijdragen.

Comiteit der Gemeentefeesten. — Het Comiteit der gemeentefeesten, verzoekt de Heeren Secretarissen der Societeiten der stad, welke feestelijkheden inrichten ter gelegenheid der kermis van Tongeren, er wel het program van willen mede te deelen aan M. FRANZ VANDEN HAUTE, secretaris van het Comiteit, voor den 25e Juli aanstaande.

Voor het Comiteit der feesten :

De Secretaris, FR. VANDEN HAUTE. *De Voorzitter,* J. VONCKEN.

(Medegedeeld.)

O. L. V. College te Tongeren. — De prijsuitdeeling zal plaats hebben op Dinsdag 6e Augustus om 10 uren, in de zaal van het College.

Zij zal voorgezeten worden door Mgr Monchamp, Groot-Vicaris van Zijne Hoogwaardigheid den Bisschop van Luik.

Woensdag heeft te Brussel het **huwelijk** plaats gehad van M. Charles de la Brassinne, provincieraadslid, met Mejufvrouw Marie Bouvier.

Aanwerving. — In Augustus 1901, wordt een wedstrijd uitgeschreven, waaraan niemand anders mag deelnemen dan vrijwilligers en oud-vrijwilligers van het leger, voor de aanneming van 120 hulpklerken, te verdeelen onder de takken van beheer der Spoorwegen en der Posterijen.

Examens.

M. René Van Ormelingen van Tongeren komt het eerste examen van het licenciaat in handels- en consulaire wetenschappen af te leggen.

M. Paul Van West van Tongeren heeft de laatste proef van het examen van het Doctoraat in de Rechten afgelegd.

M. Emile Schoofs van Diepenbeek komt op voldoende wijze voor de Hooge School van Luik het tweede examen in de natuurlijke wetenschappen af te leggen.

M. François Schoofs van Diepenbeek komt met onderscheiding het examen in het tweede doctoraat van geneeskunde af te leggen.

M. Wagemans J.-L. van Cortessem komt het eerste examen in de handelswetenschappen af te leggen.

M. Marcel Pexters van Berlingen, komt het examen van de eerste candidatuur in de wetenschappen af te leggen.

De heer Pierre Smeets van Mechelen a/M. interne in de Hospitalen van Brussel, die over veertien dagen met onderscheiding zijn laatste theoretisch examen heeft afgelegd, komt verleden donderdag zijn laatste examen van praktijk te eindigen en met onderscheiding geproclameerd te worden tot doktoor in de medicijnen, heel- en verloskunde.

Officieele akten.

De *nijverheidsdecoratie van tweede klas* komt toegekend te worden aan MM. Henri Creten, tabakbewerker ; Alphons Houbart, verwer ; Auguste Legrain, graveerder ; Jean Mils, handwerker ; Arnold Schoefs, kleermaker en Florent Valkeners, molder, allen woonachtig te Tongeren.

De *mutualiteitsdecoratie van eerste klas* komt toegekend te worden aan M. J. Péters, bestierder der Tongersche ijzergieterijen.

De *mutualiteitsdecoratie van tweede klas* komt toegekend te worden aan MM. E. Vandenrydt en H. Renwart van Tongeren.

De volgende belooningen voor daden van moed en zelfopoffering zijn toegekend aan de volgende personen, verblijvende in de provincie Limburg :

Medalie van eerste klas.

M. Coenen Andries, sluisbrugwachter te Bocholt.

Medalie van tweede klas.

MM. Beckx N. H., loodgieter-zinkbewerker te Hasselt ; Geurden J. te Hasselt ; Jadot J. betaalde muziekant bij het 11e linieregiment. — Nulens P. handelaar te Hasselt. — Van Passel G. E., student te Lanaeken.

Medalie van derde klas.

MM. Billen L. landbouwer te Hasselt ; Hoex A. J. beenhouwer te Hasselt ; Mev. Meyers Maria-Philomena, echtgenoote Janssens, huishoudster te Hasselt ; MM. Pauly W. M. dienstbode te Eben-Emael ; Verschelde A. koetsier te Rothem.

Eervolle melding.

M. Lebeau J. korporaal bij het tucht- en verbeteringskorps.

Geldelijke belooning.

M. Thys Marcel, herbergier te Kleine-Spauwen, 50 fr.

KERK DER MINDERBROEDERS *(Begijnhof)* TE TONGEREN.

Vermaarde Aflaat
VAN
O.-L.-V. TER ENGELEN
GEZEID **PORTIUNCULA.**
te verdienen den 2n AUGUSTUS.

Deze aflaat, door den Serafijnschen vader Franciscus van Christus zelven voor de kapel van O.L. Vrouw ten Engelen verkregen, werd daarna bevestigd door Paus Honorius III; uitgestrekt tot al de kerken der Serafijnsche Orde door Paus Gregorius XV en toepasselijk aan de zielen des vagevuurs verklaard door Paus Innocentius XI.

Deze aflaat kan vanaf de vespers op den 1e Augustus tot zonsondergang van den 2e Augustus verdiend worden *ZOO DIKWIJLS* men, na ge-

---

DE DOCHTER
van den
VALSCHMUNTER

Een verhaal van de Russische grenzen.

[illegible]ste VERVOLG.

— Die ellendige stommerik ! Hoe waagt hij het thans, ons zoo te behandelen. Maar wacht, schoft, het zal u betaald worden ! Gij hebt daarboven zeker weer eene nieuwe misdaad op touw gezet, maar wij zullen er wel achter komen !

— Ontvingt gij Rothmann vandaag niet ? vroeg vrouw Wolff.

— Ik heb hem gisteren geschreven, antwoordde Wolff, maar hij is nu in Myslowitz en niet voor den avond te spreken. Ik zal afwachten, wat dezen avond gebeurt, om hem mogelijk nog bericht te kunnen geven. Deze zieke, waarvan Koppenhagen spreekt, schijnt mij eerder toe eene gevangene te zijn.

— Er is ook niemand verder bij haar, merkte vrouw Wolff op, dan die vrouw.

— Zou er geene mogelijkheid bestaan, vroeg de andere zuster, die thans merkweerdig recht bij het venster stond, en voor eene vrouw eene buitengewone lengte had, zich met de gevangene in betrekking te stellen, of ten minste trachten te weten te komen of zij inderdaad eene zieke is?

— Naast de kamer, waarin zich de zieke bevindt, sprak vrouw Wolff thans, bevindt zich een kleiner kamerke, dat wij tot nu toe als bergplaats bezigden. Wij hebben daar, op bevel van Koppenhagen, alles moeten wegruimen, toen de kamer in gereedheid werd gebracht.

— Ik zal beproeven in dit vertrekske te geraken, verklaarde de zuster. Tegen mij zal men wel de minste verdenking koesteren.

Zij strompelde voorzichtig naar boven. Toen zij intusschen den krakenden trap nauwelijks bestegen had, kwam de vrouw, die Esther bewaakte, buiten de kamer, en riep de naar boven komende, dreigend toe, zich dadelijk te verwijderen.

Deze moest daarom de poging opgeven, langs dezen weg iets te vernemen en vrouw Wolff geraakte in grooten angst, dat Koppenhagen er iets zou van vernemen.

— — —

Esther had zich, nadat Koppenhagen haar verlaten had, op het met strooi gevulde bed neergezet, dat met de tafel en twee stoelen het eenige mobilier van de kamer uitmaakte.

Zij vertwijfelde in haar lot, dat, hoe zij het ook beschouwde, geen enkel lichtpunt aanbood. Zoo weinig vertrouwen had zij in de barmhartigheid en het medelijden van haren vader, dat zij nauwelijks geloofde, dat hij eene groote som gelds zou opofferen, om haar te redden.

Wat haar te wachten stond indien zij in de macht van den brutalen Koppenhagen bleef, daaraan vermocht zij niet te denken.

Hare bewaakster, schijnbaar eene eenvoudige arbeidersvrouw, zette haar later op den dag een stuk zwart brood en eenige hardgekookte eieren voor, die zij zelve op eene kleine kachel, die in de kamer stond, had bereid. Zij sprak echter geen woord, waarschijnlijk op bevel van Koppenhagen.

Esther kon zich daardoor des te ongestoorder met hare gedachten bezig houden, doch dacht minder aan het gevaar dat haar zelf bedreigde, dan aan Walewsky.

Deze was, naar hare meening, geheel van de bescherming haars vaders afhankelijk, en thans scheen deze door zijne eigene deelgenooten bedreigd te worden.

Naderde de oplossing ?

Ja, Esther vreesde dat de verschrikkelijke dag naderde, waarop de misdaad haars vaders zou ontdekt worden, en niet alleen hij, maar ook vermoedelijk zij zelve aan schande en ondergang worden prijs gegeven.

Hare smart loste zich op in tranen, en deze matten haar, na de opwinding der laatste uren, zoodanig af, dat haar hoofd op de tafel zonk, en zij in eenen diepen slaap viel.

Zij ontwaakte door een gestommel op den trap, en onmiddelijk daarop trad Koppenhagen weer de kamer binnen. Hij bevool met korte woorden dat de vrouw zich zou verwijderen, om met een voor de deur staand rijtuig naar huis te rijden, daar hij haar niet meer noodig had.

De vrouw verliet de kamer en Esther verschrikte hevig, toen zij zag, dat Koppenhagen de deur achter haar sloot. Toen hij zich omkeerde, zag zij dat zijn gelaat door woede vertrokken was.

— Uw vader, bracht hij tandenknarsend uit, is ontvlucht. De schoft heeft zich met mijn geld in veiligheid gebracht. Maar ik zal hem vinden, al zou hij zich ook in den grond verborgen hebben. Gij weet in ieder geval waar hij is !

— Neen ! verklaarde Esther, ik weet het niet.

— Ha, schreeuwde Koppenhagen, dien de woede zinneloos scheen gemaakt te hebben. Gij wilt uwen eerlijken vader niet verraden, maar ik zal uwe tong los maken ! Wacht maar !

Hij trok uit zijnen frak eene koord, waarvan hij de einden samen vouwde, en trad dreigend op Esther toe.

— Waar is uw vader ? Spreek, of ik sla u zoolang ik eenen arm roeren kan.

— Ik weet het niet, antwoordde Esther, en ik bezweer u, dat ik het niet weet !

Koppenhagen stiet een gillenden schreeuw uit. Hij sloeg Esther met de einden van de koord over het gelaat, zoodat zij eveneens eenen schreeuw gaf.

Daarna wilde hij zich op haar werpen, waarbij hij eenen stoel omwierp. Esther vluchtte, luid om hulp roepend, achter de tafel, en verdedigde zich met den anderen stoel met eene kracht, die haar slechts de angst kon verleenen.

Plotseling, juist op het oogenblik, dat Koppenhagen met zijne linkerhand naar Esther's hals greep, om haar te verwurgen en te beletten weer te schreeuwen, weerklonk een krachtige slag op de deur.

— Wie daar ? schreeuwde Koppenhagen, woedend over deze stoornis.

— Wat gebeurt hier ? hoorde hij Wolff vragen.

— Dat gaat u niet aan ! schreeuwde Koppenhagen ; scheer u weg, of gij zult mij leeren kennen.

In dit oogenblik had Esther echter bemerkt, dat de man buiten de deur in geen geval een handlanger van Koppenhagen kon zijn.

Zij verzamelde daarom hare laatste krachten en schreeuwde gillend :

— Te hulp ! om Gods barmhartigheidswille te hulp ! Men wil mij vermoorden !

In het volgende oogenblik vloog het slot van de deur door een geweldigen stoot in de kamer, de deur sprong open en in deze verschenen Wolff en de zuster van vrouw Wolff, op haren stok gesteund.

— Hulp, redding ! schreeuwde Esther nogmaals.

In zinnelooze woede keerde Koppenhagen zich tegen den naast bij hem staanden persoon, tegen de oude, en trachtte die door eenen stoot op de borst van den trap te werpen.

Eer hij echter zijn voornemen kon uitvoeren, kreeg hij met den stok der vrouw een vreeselijken slag op het hoofd.

Weinige seconden later lag hij op den grond, zij knielde op hem en hield hem vast, en in hetzelfde oogenblik wist Koppenhagen dat deze gebrekkige vrouw een verkleedde man van buitengewone lichaamskracht was.

— Bindt hem de voeten bijeen, schreeuwde de verkleedde, en Wolff raapte de koord op, die Koppenhagen ontvallen was en bond hem met inspanning van alle krachten de voeten bijeen.

Onder den vreeselijken druk, dien de verkleedde op zijne borst en armen uitoefende, kon Koppenhagen zich onmogelijk bewegen.

Maar bovendien werd zijne weerloosheid nog vermeerderd door de verschrikkelijke ontdekking, dat deze oude vrouw een verkleedde man was.

Plotseling voer hem als een bliksemstraal de gedachte door het hoofd, dat hij verraden was en daardoor waren zoowel zijne geestes- als zijne lichaamskrachten verlamd.

Nadat Wolff de voeten van Koppenhagen geboeid had, riep hem de verkleedde weer nabij en boeide daarop met diens hulp de handen van Koppenhagen.

Door deze omstandigheid bemerkte de geboeide tevens, dat hij met een policiebeambte te doen had.

Spoedig achter was Koppenhagen in zooverre tot zich zelven gekomen, dat hij aan de razernij, die in hem woedde, uitdrukking vermocht te geven. Het waren bijna zonder uitzondering schimpredenen tegen Wolff, dien hij met de verschrikkelijkste wraak bedreigde. Maar ook in de ziel van Wolff had zich eene menigte toorn en woede tegen Koppenhagen opgehoopt. De nietsweerdige behandeling, die hij zich nog eenige uren te voren had moeten laten welgevallen, was in de eerste plaats oorzaak, dat Wolff den geboeiden in het gelaat sloeg en hem toeschreeuwde :

— Ellendige schoft, die mij van mijn levensgeluk en mijne eer hebt beroofd, wilt gij mij nog dreigen ? De tijd van uwe macht is voorbij, en al zou ik u met mijne eigen handen moeten verwurgen, nu zult gij niemand meer schaê doen of verleiden !

Wolff kon slechts met moeite van Koppenhagen worden losgerukt, en eerst, toen vrouw Wolff, door angst gepijnigd, den trap opkwam, gelukte het deze, haren echtgenoot te bedaren.

De policiebeambte in vrouwenkleeding — genaamd Werkner — die de rol der oude vrouw zoo goed gespeeld had, wendde zich tot Esther, welke half onmachtig van schrik en door de pijn der mishandeling bij de deur was neergezonken, en vroeg haar :

— Wie zijt gij, en hoe komt gij in de macht van dezen man ?

Esther vermeed op de eerste vraag een antwoord te geven, doch zegde :

— Hij heeft mij door list ontvoerd en mij hier gevangen gehouden.

— Zij liegt, de ellendige ! schreeuwde Koppenhagen, die zich knarsetandend op den grond omwentelde en te vergeefs trachtte zijne boeien te verbreken. Zij is zinneloos. Laat mij het vertellen ; zij zou u toch maar wat voorliegen !

In plaats van te antwoorden trad Werkner op Koppenhagen toe en onderzocht op het nauwkeurigst de boeien van armen en beenen.

Daarna hief hij met behulp van Wolff, wien hij een wenk gegeven had, Koppenhagen als een baal op en legde hem in een hoek met het gezicht naar den muur.

Den wijden mantel van Esther wierp hij over zijn gelaat, zoodat deze niet meer zien kon wat er voorviel.

— Hoe kwaamt gij met dien man in aanraking ? vroeg Werkner nogmaals, en wie zijt gij ? Wij hebben het recht u deze vragen te doen, en opdat gij dit zult erkennen deel ik u mee, dat ik policiebeambte ben.

— Ik wil gaerne eerlijk en openhartig alles meedeelen, wat gij mocht verlangen, antwoordde nu Esther, maar sta mij toe, dat ik mijnen naam verzwijg. Gij weet niet, wat daarbij voor mij op het spel staat, Ik ben onschuldig. Ik weet dat deze man een misdadiger is, en ik kan u meedeelen, dat hij mij in zijne macht trachtte te krijgen als gijzelaarster voor een anderen man, dien ik voor geen geld wil noemen. Ik bid en bezweer u, zeg mij, waar ik ben en laat mij gaan. Laat mij, misschien is het nog niet te laat. Ik smeek het u op mijne knieën !

Esther was op de knieën gevallen. Werkner trad op haar toe en hief haar op.

— Doe dat niet, zegde hij vriendelijk, ik kan u niet helpen. Zelfs al zoudt gij ons de in de eerste plaats noodige inlichtingen over uwen persoon willen verstrekken, mag ik u niet laten gaan. Gij moet, zij het dan ook tegen uwen wil, hier blijven, ten minste zoolang tot ik mij met eenen collega, die in den loop van den dag hier komt, onderhouden heb. Ik hoop dat gij mij niet zult dwingen tot maatregelen van geweld mijnen toevlucht te nemen.

Vrouw Wolff was vol medelijden met Esther, naderbij getreden, vatte hare handen en zegde :

— Vrees niets meer, gij zijt thans in veiligheid en bij vrienden, er zal u geen leed geschieden. Vertrouw op mij.

Esther schudde het hoofd, maar liet zich gewillig door vrouw Wolff op het bed zetten, om aan de borst der vrouw, wier meelijden haar zoo goed deed, uit te weenen.

Werkner en Wolff gingen den trap af naar de benedenkamer.

— Dat is eene onaangename geschiedenis ; nam Werkner de eerste het woord, wellicht hebben wij ons overijld.

— Het is mij ook wel te vergeven, dat ik na zoo dagen lang tegenover dezen schurk eene rol gespeeld te hebben, en wel met inspanning van alle krachten, een weinig opgewonden was en mijzelven vergat, toen de ellendeling mij door een stoot van den trap wilde werpen, wijl hij meende eene gebrekkige vrouw voor handen te hebben. Nadat de eerste slag gevallen was, bleef er geen keus meer.

(Wordt voortgezet).